

РЕШЕНИЕ

№ 6214

гр. София, 05.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Виолета Йовчева

Членове: Мариана Георгиева
Димитър Ковачев

при участието на секретаря Христина Сп. Кръстева
като разгледа докладваното от Мариана Георгиева Въззивно гражданско дело № 20231100501134 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение от 09.07.2022г., постановено по гр.д. № 67815/2019г. на СРС, ГО, 90 състав са отхвърлени предявените по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК от “ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД срещу “ВС И.И Ф.” ЕООД обективно кумулативно съединени искиове с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 149, ал. 1, т. 3 от ЗЕ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за установяване съществуването в полза на ищеца на следните вземания: за сумата от 1 211, 57 лева - главница, представляваща стойност на доставена топлинна енергия за периода от 01.10.2016г. до 30.04.2018г. за топлоснабдяван имот, находящ се в гр. София, жк “Гоце ****”, абонатен номер ****; сумата от 164, 99 лева - обезщетение за забава в размер на законната мораторна лихва за периода от 01.12.2016г. до 04.01.2019г.; сумата от 27, 48 лева – стойност на услугата дялово разпределение за периода от м.10.2016г. до м.04.2018г. и сумата от 3, 74 лева – лихва за забава върху цената за дялово разпределение за периода от 30.11.2016г. до 04.01.2019г, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 2269/2019г. по описа на СРС, ГО, 90 състав.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ищеца „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД, в която са развити оплаквания за неправилност на постановения съдебен акт поради съществени нарушения на съдопроизводствените правила, довели до необоснованост на формираните от първоинстанционния съд изводи, както и за нарушение на материалния закон. Излагат се съображения, че съдът неправилно е приел, че не може да се установи наличието на какъвто и да е дълг, тъй като не се установява, че дружеството е издавало данъчни фактури в изпълнение на договорните си задължения. Навеждат се доводи, че изготвеният от първоинстанционния съд доклад по делото е непълен, доколкото не е указано на ищцовото дружество, че следва да представи данъчните фактури, с които претендира вземанията си за процесния период. Освен това неоснователно са били отхвърлени направените доказателствени искания за назначаване на съдебно-техническа и съдебно-счетоводна експертиза, въз основа на които щяха да се установят всички релевантни за спора обстоятелства. Въззивникът сочи и обстоятелството, че ответното дружество не е подало отговор на исковата молба в законоустановения срок, нито е оспорило валидността на сключения между страните договор за продажба на топлинна енергия, качеството, количеството и размера на претендираните суми за топлинна енергия, за дялово разпределение и съответните лихви за забава. По изложените съображения е направено искане за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което предявените искове да се уважат в пълните им размери.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК насрещната страна – „ВС И.И Ф.“ ЕООД не е подал отговор на въззивната жалба.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Предявени са по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 149, ал. 1, т. 3 от ЗЕ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за установяване съществуване на вземания, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК.

Според нормата на чл. 154, ал. 1 от ГПК в доказателствена тежест на

ищеца е да установи по реда на пълното и главно доказване следните кумулативни предпоставки на предявената претенция: възникването, съществуването, изискуемостта и размера на претендираните от него вземания, т.е. наличието на правоотношение между топлопреносното предприятие и ответника като потребител за продажба на топлинна енергия за небитови нужди през процесния период; доставянето от ищеца, съответно използването от ответника на претендираното количество топлинна енергия; стойността на топлинната енергия и изискуемостта на вземането.

От представения по делото и неоспорен договор № 31581/1048265 от 26.10.2016г. и справка за имотите и абонатните номера, включени в код на платеца с № 1048265, се установява, че между страните съществува валидно договорно правоотношение по продажба на топлинна енергия за стопански нужди за топлоснабдяван имот – ателие А1, находящ се в гр. София, жк “*****”. В договора е посочено, че количеството топлинна енергия за купувача се определя за сграда-етажна собственост в сграда с повече от един клиент от фирма “ПМУ И.” ООД, извършваща дяловото разпределение на топлинната енергия отчетена от общия топломер или съобразно представен протокол за разпределение.

Правилно първоинстанционният съд е приел, че в процесния случай е приложима нормата на чл. 149, ал. 1, т. 3 от ЗЕ, която в действаща редакция – изм. ДВ, бр. 54 от 2012г., в сила от 17.07.2012г., предвижда, че продажбата на топлинна енергия се извършва на основата на писмени договори при общи условия, сключени между топлопреносното предприятие и клиенти на топлинна енергия за небитови нужди. Предвидената писмена форма е такава за действителност на правоотношението. Безспорно е, че ответното дружество е „потребител за стопански нужди” /клиент за небитови нужди/ по смисъла на §1, т. 43 от ДР на ЗЕ /изм. и доп. ДВ, бр. 74 от 2006г., отм. ДВ, бр. 54 от 2012г., в сила от 17.07.2012г./, съответно §1, т. 33а от ДР на ЗЕ /ДВ, бр. 54 от 2012г., в сила от 17.07.2012г./. Това се извежда не само от качеството му на търговец, а и по аргумент от противното на нормата на §1, т. 2а от ДР на ЗЕ /изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г. /. Според посочената разпоредба, потребител на енергия или природен газ за битови нужди е физическо лице - собственик или ползвател на имот, което ползва електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за

домакинството си. Действащата понастоящем норма на §1, т. 2а от ДР на ЗЕ /нова, ДВ, бр. 54 от 2012г., в сила от 17.07.2012г./ определя битовия клиент като клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за собствени битови нужди. Несъмнено е, че ответното търговско дружество няма домакинство, нито собствени битови нужди, поради което попада в категорията „небитов клиент”. Ето защо за доказване наличието на валидно облигационно правоотношение по договор за доставка на топлинна енергия между страните в настоящото производство е необходимо да се ангажират доказателства за сключването на договор в изискуемата писмена форма. В случая по делото е представен договор № 31581/10482654 от 21.10.2016г., по силата на който „Топлофикация София“ ЕАД /в качеството на продавач/ е поело задължение да продава на „ВС И.И Ф.“ ЕООД /в качеството на купувач/ топлинна енергия с топлоносител гореща вода за процесния обект. Купувачът е поел задължението да заплаща стойността на потребената топлинна енергия по еднокомпонентната система, определена по предвидения в ЗЕ ред. Действието на договора е за пет години, считано от 21.10.2016г. Съдържанието на този договор е уредено в Общи условия за продажба на топлинна енергия за стопански нужди от “Топлофикация София” АД на потребители в град София, утвърдени от ДКЕВР, които обвързват ответника дори и без да ги е приел изрично съгласно специалната разпоредба на чл. 150, ал. 2, изр. 2-ро от ЗЕ и доколкото не се твърди и установява изключението по чл. 150, ал. 3 от ЗЕ.

В аспекта на изложеното се налага извод, че в правилно приложение на разпоредбата на чл. 149, ал. 1, т. 3 от ЗЕ първоинстанционният съд е формирал обосновани изводи за съществуване на договорно правоотношение по доставка на топлинна енергия за стопански нужди между страните по делото. Независимо от изложеното предявените претенции са отхвърлени, тъй като ищцовото дружество не е доказало изпълнение на договорните си задължения за издаване на данъчни фактури, с които процесните вземания са били начислени в тежест на ответника и те да са били получени от потребителя. Настоящият съдебен състав счита така формираните изводи за неправилни по следните съображения:

Фактурата е първичен счетоводен документ, чието предназначение

съгласно чл. 7, ал. 1 ЗСч е да се документират стопанските операции във връзка с изискването за пълно и точно водене на счетоводната отчетност в предприятието на търговеца. Тя е частен свидетелстващ документ, който удостоверява предоставянето на определена стока или услуга и се издава от доставчика ѝ при предаването им или при направено авансово плащане преди това. Според разпоредбата на чл. 113, ал. 1 от ЗДДС фактурата служи за доказване на извършена доставка на услуга, респективно на стока, или за получаване на авансово плащане. От тези характеристики на фактурата следва извод, че неиздаването на такава от доставчика на стока или услуга не е основание за отпадане на задължението на получателя на стоката да заплати нейната цена. Неправилно първоинстанционният съд е приел, че издаването на фактура от страна на топлопреносното предприятие е елемент от фактическия състав за възникване на задължението на потребителя да заплати стойността на потребената топлинна енергия. Плащането на цената на потребената топлинна енергия е дължимата насрещна престация и произтича пряко от сключения между страните договор. Неиздаването на данъчни фактури не установява неизпълнение на задължението на продавача да достави топлинна енергия, нито влияе на задължението за заплащане на цената. Както бе посочено фактурата е частен свидетелстващ документ, който удостоверява материализираното изявление в нея, но тя не е основание за заплащане на цената. Цената се дължи не защото е издадена фактурата, а защото е извършена съответната доставка на стока или услуга.

В този смисъл при установеното облигационно правоотношение между страните за процесния период и при съобразяване на действащата през процесния период нормативна уредба, регламентираща начина и сроковете за заплащане на стойността на доставената топлинна енергия, се налага извод, че претенциите за главници и обезщетение за забава са установени по основание за посочения период. Стойността на доставената и неплатена топлинна енергия за исковия период се установява от приетото извлечение от сметки и изравнителни сметки, които документи не са оспорени от ответното дружество. Ето защо предявеният иск с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 149, ал. 1, т. 3 от ЗЕ е основателен в пълния предявен размер от 1 211, 57 лева.

По отношение на исковите за лихви:

Съгласно чл. 40, ал. 1 от Общите условия за продажба на топлинна енергия за стопански нужди от „Топлофикация София“ АД на потребители в град София купувачът е длъжен да заплаща месечните дължими суми за топлинна енергия в срок до 20 число на месеца, следващ месеца на доставката, след получаване на издадена от продавача дънъчна фактура, т.е. задължението за заплащане на стойността на топлинната енергия е възникнало като срочно. Следователно изпадането в забава не е обусловено от изпращането на покана до длъжника. Според нормата на чл. 84, ал.1 от ЗЗД когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му. Ответникът следва да се счита за изпаднал в забава на 21-во число на месеца, следващ отчетния период, за който се дължи месечната стойност на доставената топлинна енергия. Ето защо съдът приема, че релевираната претенция се явява установена в своето основание. Размерът на същата, определен по реда на чл. 162 от ГПК и с помощта на компютърна програма, възлиза на претендирания – 164, 99 лева.

По предявените иски за цена за услугата дялово разпределение:

Всички дейности и обществени отношения, свързани с топлоснабдяването, са регулирани от секторното законодателство в областта на енергетиката, което обуславя и особеностите на възникването и осъществяването на услугата по дялово разпределение на топлинната енергия. Според чл. 139, ал. 2 ЗЕ /в редакция – изм., ДВ, бр. 74 от 2006г./, дяловото разпределение на топлинна енергия в сграда – етажна собственост се извършва от топлопреносното предприятие или от доставчик на топлинна енергия самостоятелно или чрез възлагане на лице, вписано в публичния регистър по чл. 139а. След изменението на посочената норма /ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012г./ отговорността за извършването на дялово разпределение на топлинна енергия се възлага само на топлопреносните предприятия, като те могат да извършват дейностите по дялово разпределение самостоятелно или чрез възлагане на търговците, вписани в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ. Начинът на определяне на цената за услугата "дялово разпределение на топлинната енергия" е точно определен в ЗЕ – съгласно чл. 139в, когато топлопреносното предприятие или доставчикът на топлинна енергия не са регистрирани по реда на чл. 139а, те сключват писмен договор за извършване на услугата дялово разпределение с лицето, избрано

от клиентите по реда на чл. 139б /при Общи условия/, в който се уреждат цените за извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия, които се заплащат от страна на потребителите към топлопреносното предприятие, а след това – от топлопреносното предприятие към търговеца, осъществяващ дялово разпределение на топлинна енергия, а съгласно чл. 140, ал. 5 – лицето по чл. 139б, ал. 1 предлага на клиентите в сграда – етажна собственост, самостоятелно или чрез упълномощено лице, да сключат писмен договор, в който се уреждат условията и начинът на плащане на услугата дялово разпределение.

Дяловото разпределение на топлинна енергия се извършва възмездно от продавача по реда на 61 и следв. от Наредба № 16-334 от 06.04.2007г. за топлоснабдяването /обн. ДВ, бр. 34 от 24.04.2007г., отм. ДВ, бр. 60 от 07.07.2020г./ или чрез възлагане на търговец, избран от клиентите на ЕС. Клиентите заплащат на продавача стойността на услугата дялово разпределение, извършвана от избрания от тях търговец. Съгласно чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 6.04.2007 г. за топлоснабдяването дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва възмездно от лицето, вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ и избрано от клиентите или от асоциацията по чл. 151, ал. 1 ЗЕ при спазване изискванията на тази наредба и приложението към нея.

С оглед представените по делото от третото лице-помагач изравнителни сметки и протоколи за отчет на уреди, въззивният съд приема, че услугата дялово разпределение е била реално извършена за имота на ответника, поради което претенцията за заплащането ѝ е установена в своето основание, а нейният размер е установен въз основа на приетото и неоспорено от ответника извлечение от счетоводна сметка по партидата на ответното дружество.

По тези съображения първоинстанционното решение следва да се отмени изцяло и вместо него да се постанови друго, с което предявените искове за главница и обезщетение за забава да се уважат в пълните им размери.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора и предвид изричното искане в полза на

въззивника следва да се присъдят сторените по делото разноси в общ размер на 200 лева, от които 100 лева за държавна такса и 100 лева юрисконсултско възнаграждение.

В полза на заявителя следва да се присъдят съдебните разноси, направени в заповедното производство, които възлизат на сумата от общо 78, 16 лева.

В полза на ищцовото дружество следва да се присъдят и сторените в първоинстанционното исково производство разноси в общ размер на 271, 84 лева, от които 171, 84 лева за държавна такса и 100 лева юрисконсултско възнаграждение.

На основание чл. 280, ал. 3 от ГПК и с оглед цената на всеки един от предявените искове настоящето решение е окончателно и не подлежи на обжалване.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20047051 от 09.07.2022г., постановено по гр.дело № 67815/2019г. по описа на СРС, ГО, 90 състав и **вместо това ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК от “ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, с ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Ястребец” № 23 Б срещу “ВС И.И Ф.” ЕООД, с ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, ул. “*****” обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 149, ал. 1, т. 3 от ЗЕ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, съществуването на следните вземания в полза на ищеца: за сумата от 1 211, 57 /хиляда двеста и единадесет лева и 57 ст./ лева, представляваща стойност на доставена топлинна енергия за топлоснабден имот, находящ се в гр. София, жк “*****”, ателие 1А, абонатен номер *****, дължима за периода от м.10.2016г. до м.04.2018г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 16.01.2019г. до окончателното изплащане; за сумата от 164, 99 /сто шестдесет и четири

лева и 99 ст./ лева – обезщетение за забава в размер на законната мораторна лихва върху главното парично вземане, начислена за периода от 01.12.2016г. до 04.01.2019г.; за сумата от 27, 48 /двадесет и седем лева и 48 ст./ лева – цена на услугата дялово разпределение за периода от м.10.2016г. до м.04.2018г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 16.01.2019г. до окончателното изплащане и за сумата от 3, 74 /три лева и 74 ст./ лева – обезщетение за забава в размер на законната мораторна лихва върху главното парично вземане за цена на услугата дялово разпределение за периода от 30.11.2016г. до 04.01.2019г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 2269/2019г. по описа на СРС, ГО, 90 състав.

ОСЪЖДА “ВС И.И Ф.” ЕООД, с ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, ул. “*****” № да заплати на “ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, с ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, ул. “*****” на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 271, 84 /двеста седемдесет и един лев и 84 ст./ – съдебни разноси в първоинстанционното исково производство и сумата от 78, 16 /седемдесет и осем лева и 16 ст./ лева – съдебни разноси в заповедното производство по ч.гр.д. № 2269/2019г. по описа на СРС, ГО, 90 състав, както и да заплати на основание чл. 273, вр. чл. 78, ал. 1 и ал. 8 от ГПК сумата от 200 /двеста/ лева – съдебни разноси във въззивното производство.

Решението е постановено при участието на привлечен о от ищеца трето лице-помагач - "ПМУ ИНЖЕНЕРИНГ" ООД.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____